

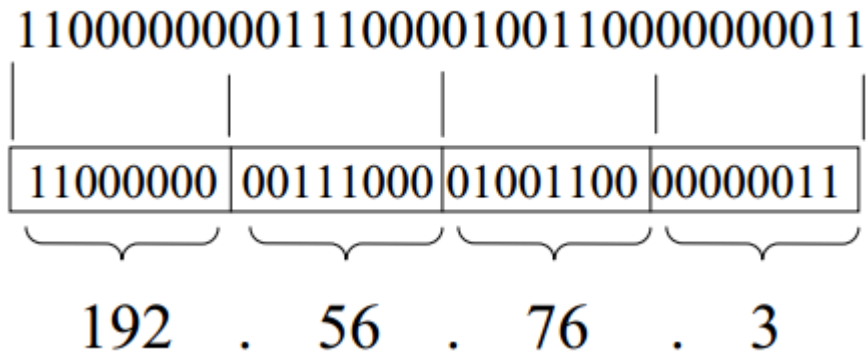
Adresacja IP v4

E13

Struktura adresu IP v4

- Adres **32 bitowy**
- **Notacja dziesiętna** - każdy bajt (oktet) z osobna zostaje przekształcony do postaci dziesiętnej, liczby dziesiętne oddzielone są kropką.
- Zakres wartości dziesiętnej bajtu: 0 (00000000) – 255 (11111111)

Przykład:

128	64	32	16	8	4	2	1
0	1	0	0	1	1	0	1

Liczba dwójkowa: 01001101

=

64+8+4+1 = 77

w zapisie dziesiętnym

Adresowanie IP v4

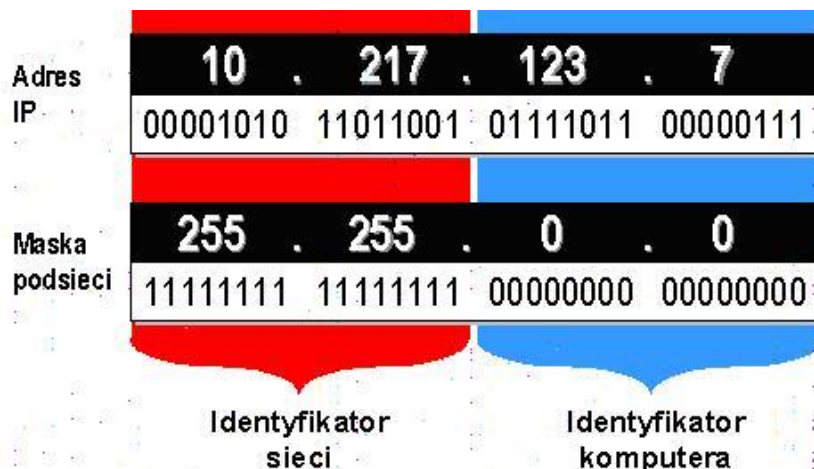
- Adresowanie IP opiera się na hierarchii dwuwarstwowej, w której na 4 oktetach (32 bitach) zapisany jest **adres sieci i hosta**.
- Adresy sieci należą do jednej z trzech klas:

Klasa	Zakres adresów
A	1.0.0.1 – 126.255.255.254
B	128.1.0.1 – 191.254.255.254
C	192.0.1.1 – 223.255.254.254

- Taki podział wprowadza ograniczenia adresowania dzieląc nieefektywnie przestrzeń adresową. Dlatego wprowadzono adresowanie oparte na trzech warstwach, tj. na adres IP składa się adres **sieci, podsieci i hosta**.
- Podsieć jest wydzielona poprzez „zajęcie” części bitów adresu hosta.
- Do danej podsieci można podłączyć $N-2$ interfejsów (np. komputerów), gdzie N to liczba możliwych adresów w sieci. Dzieje się tak, ponieważ pierwszy adres (np. 192.168.0.0/16) to adres sieci, a ostatni (192.168.255.255/16) to adres rozgłoszeniowy.

Maska

- Maska (**NETMASK**) dzieli adres IP na adres sieci oraz adres hosta (komputera, urządzenia sieciowego). Ma charakterystyczną strukturę – tworzą ją dwa bloki: blok jedynek i blok zer: 111111....000000
- Pola adresu, dla których w masce znajduje się bit 1, należą do adresu sieci, a pozostałe do adresu komputera.
- Maskę zapisuje się w postaci dziesiętnej (na przykład 255.255.255.224) lub w postaci skróconej jako liczbę po ukośniku: 10.0.0.5/27 co oznacza adres 10.0.0.5 i maskę 255.255.255.224 – 27 jedynek).
- Iloczyn bitowy (AND) adresu IP i maski daje adres sieci

Adres sieci = IP **AND** MASKA
10.217.0.0

Adres rozgłoszeniowy (część adresu hosta ma same jedynek)
10.217.255.255

Przykład

- Wyznacz adres sieci, adres rozgłoszeniowy

```
Adres IPv4. . . . . : 192.168.1.133
Maska podsieci. . . . . : 255.255.255.0
```

IP	=	192	.	168	.	1	.	133	
IP	=	11000000	.	10101000	.	00000001	.	10000101	
NETMASK	=	11111111	.	11111111	.	11111111	.	00000000	
		sieć						host	
NETWORK	=	192	.	168	.	1	.	0	
BROADCAST	=	192	.	168	.	1	.	255	

Adres sieci (NETWORK) - w części bitów adresu IP, odpowiadających za adres hosta występują same zera. Taki adres służy do identyfikacji sieci/podsieci i nie jest przypisany żadnemu konkretnemu urządzeniu.

Adres rozgłoszeniowy (BROADCAST) – w części bitów adresu IP, odpowiadających za adres hosta występują same jedyńki. Taki adres jest wykorzystywany do wysyłania pakietów IP do wszystkich urządzeń w danej sieci/podsieci, ale nie jest przypisany do żadnego urządzenia.

Podsieci

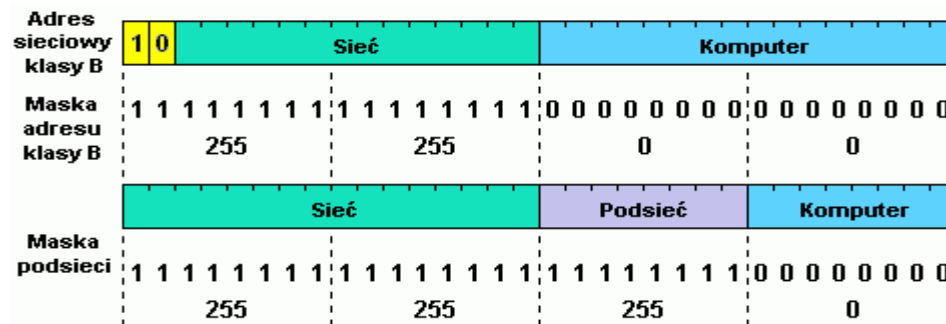
Podział adresów na klasy A,B,C jest nieefektywny dlatego stosuje się model bezklasowy oparty na tzw. maskach podsieci.

Przykład 1:

pożyczamy 8 bitów z części hosta

256 podsieci (2^8)

254 komputery (2^8-2)

	SIEĆ	SIEĆ	SIEĆ	HOST
	PODSIEĆ			
ADRES	203	117	78	0
	11001011	01110101	01001110	00000000
MASKA	11111111	11111111	11111111	10000000
	255	255	255	128

Przykład 2:

Sieć klasy C

Podział na podsieci z maską 25bitową: maska=255.255.255.128

Zapóżyczmy jeden bit z części hosta ($2^1=2$ podsieci)

126 komputerów/podsieć (pozostało siedem bitów $2^7-2=126$)

Adresy zarezerwowane

- **255.255.255.255** – Adres jest stosowany w wiadomości wysyłanej do wszystkich urządzeń i wszystkich sieci. Rozgłaszanie pakietów z takim adresem jest ograniczone jedynie do sieci lokalnej ze względu na możliwość zajścia procesu „flooded broadcast”
- **0.0.0.0** – Adres stosowany w przypadku braku wprowadzonego stałego adresu bramy, przez którą można osiągnąć daną podsieć. Trasa oznaczona tym adresem nazywana jest trasą domyślną „default route”
- **127.0.0.1** – Adres ten określany jest terminem adresu pętli zwrotnej (loopback address). Stosowany do testowania prawidłowości usług TCP/IP na danym urządzeniu. Adres ma odpowiednik domenowy: localhost.

Adresy prywatne

- Istnieje pula prywatnych adresów IP. Mogą być one wykorzystane tylko w sieciach lokalnych. Infrastruktura Internetu ignoruje te adresy IP.
  - 10.0.0.0 - 10.255.255.255 – dla sieci prywatnych dawniej z klasy A (maska: 255.0.0.0/8)
  - 172.16.0.0 - 172.31.255.255 – dla sieci prywatnych dawniej z klasy B (maska: 255.240.0.0/12)
  - 192.168.0.0 - 192.168.255.255 – dla sieci prywatnych dawniej z klasy C (maska: 255.255.0.0/16)
- Adresy prywatne można wykorzystywać za pomocą lokalnych routerów w sieciach lokalnych, ale nie działają one w publicznej części Internetu. Jeżeli administrator sieci lokalnej przydzieli swoim komputerom adresy IP z puli prywatnej, to routery mogą łatwo rozpoznać kiedy komputery chcą się łączyć z Internetem. W takiej sytuacji brama internetowa wykorzystuje technikę maskowania adresów sieciowych NAT, (**Network Address Translation**) która pozwala na łączenie się z Internetem komputerom nie posiadającym własnych publicznych adresów IP.
- W ramach sieci wewnętrznej można tworzyć podsieci. Przykładowo w sieci o adresie 192.168.0.0/16 można, stosując 24-bitową maskę, stworzyć 256 podsieci o adresach 192.168.0.0/24, 192.168.1.0/24, ..., 192.168.255.0/24. W każdej z tych podsieci do dyspozycji będzie 256 adresów (254 adresów urządzeń + adres sieci + adres rozgłoszeniowy = 256).
- W przypadku braku serwera DHCP w sieci, adres IP przydzielany jest z puli 169.254.0.1 – 169.254.255.254 z domyślną maską 255.255.0.0 przez mechanizm APIPA.

Zadania

1. Wykonaj polecenie wyświetlające adres IP i maskę twojego komputera (ipconfig w systemie Windows, ifconfig w systemie Linux). Oblicz liczbę jedynek w masce oraz adres IP sieci, w której znajduje się Twój komputer.
2. Podaj zakres i ilość adresów, które można przydzielić komputerom w tej sieci.
3. Podaj wzór na liczbę komputerów w podsieci dla maski 255.255.255.192
4. Oblicz zakres adresów komputerów i adres rozgłoszeniowy w sieci o adresie IP 150.150.64.0 i masce 255.255.192.0.
5. Dla adresu 172.17.1.14 i maski 255.255.240.0
  - a. Przedstaw maskę w postaci skróconej.
  - b. Podaj adres sieci oraz adres rozgłoszeniowy.
  - c. Podaj zakres i ilość adresów, które można przydzielić komputerom w tej sieci.
6. Podziel sieć 192.168.111.0 /24 na 4 równe podsieci. Podaj tylko ich adresy i maski.